

Oppgave 1b

1 ●	$L(x) := \text{Funksjon}[1/\cos(x^\circ) + 2/\sin(x^\circ), 0, 90]$ $\rightarrow L(x) := \text{Dersom} \left[0 \leq x \leq 90, \frac{1}{\cos\left(x \frac{\pi}{180}\right)} + \frac{2}{\sin\left(x \frac{\pi}{180}\right)} \right]$
2 ○	$\text{Ekstremalpunkt}[L, 0, 90]$ $\approx (51.56, 4.16)$

Bruker kommando Funksjon[<Funksjon>, <Start>, <Slutt>] for å tegne grafen til L(x) med 0 og 90 som henholdsvis start- og slutt-verdier. Bruker deretter kommandoen Ekstremalpunkt[<Funksjon>, <Start>, <Slutt>] for å finne bunnpunktet. Og får da punktet (51.56, 4.16). X er da 51.6° og y=4.16 viser lengden av stigen i meter.

$4.16 \cdot \sin(51.56^\circ)$ ≈ 3.26
--

Har formelen $\sin(51.56^\circ) = (\text{HusveggLengde})/4.16$. Gjør om denne formelen med hensyn på HusveggLengde og får da omtrent HusveggLengde = 3,26 meter.
Stigen rekker altså 3.26 meter høyt opp på veggen.

Oppgave 2a

Funksjon

$$\bullet D(t) = \frac{663}{100} \sin \left(\frac{43}{2500} t - \frac{139}{100} \right) + \frac{25}{2}$$

Punkt

$$\bullet A = (172.14, 19.13)$$

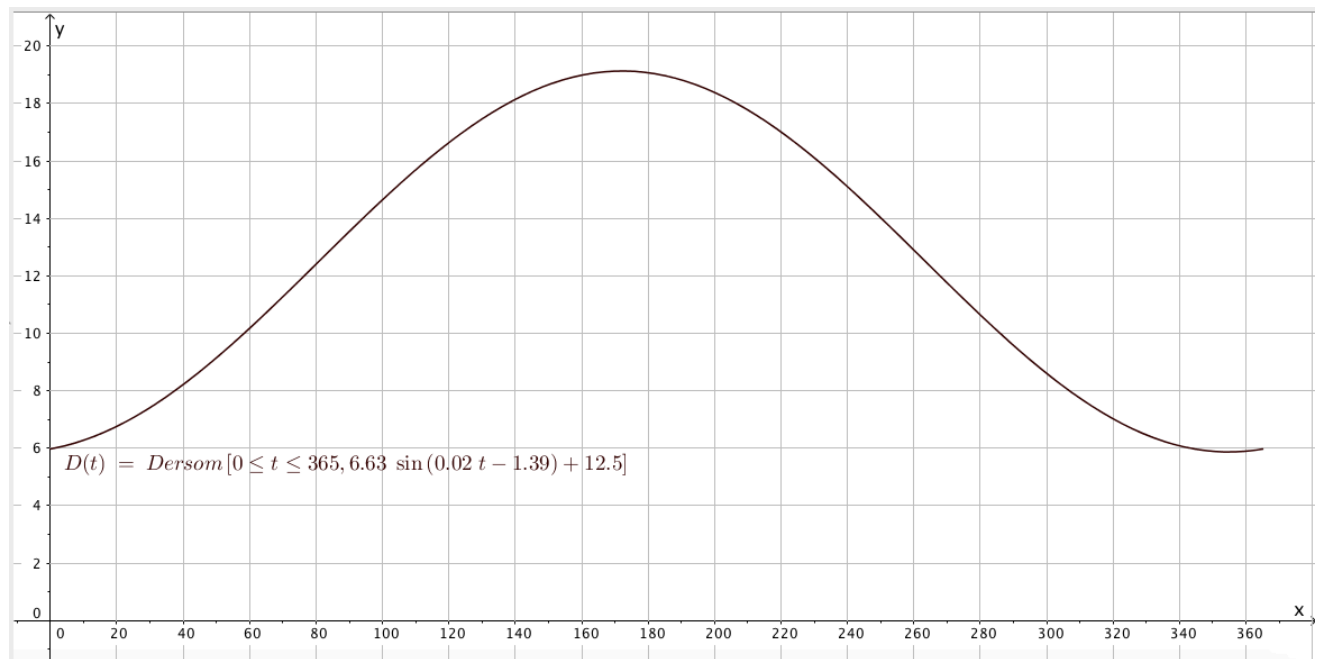
$$\bullet B = (354.79, 5.87)$$

Bruker kommandoen Ekstremalpunkt[D, 0, 365] for å få frem den lengste og korteste daglengden i Bergen. Her er det bare vist den lengste og korteste daglengden gjennom det første året, men siden sinus-funksjon gir en periodisk graf så vil den lengste og korteste daglengden gjenta seg hvert år på samme dag.

Lengste daglengden i Bergen er 19 timer og 7 min.

Korteste daglengden i Bergen er 5 timer og 52 min.

Oppgave 2b

Definerer funksjon ved kommandoen $D(t) = \text{Funksjon}[6.63 * \sin(0.0172 * t - 1.39) + 12.5, 0, 365]$ hvor definisjonsmengden er $x = [0, 365]$

Oppgave 2c

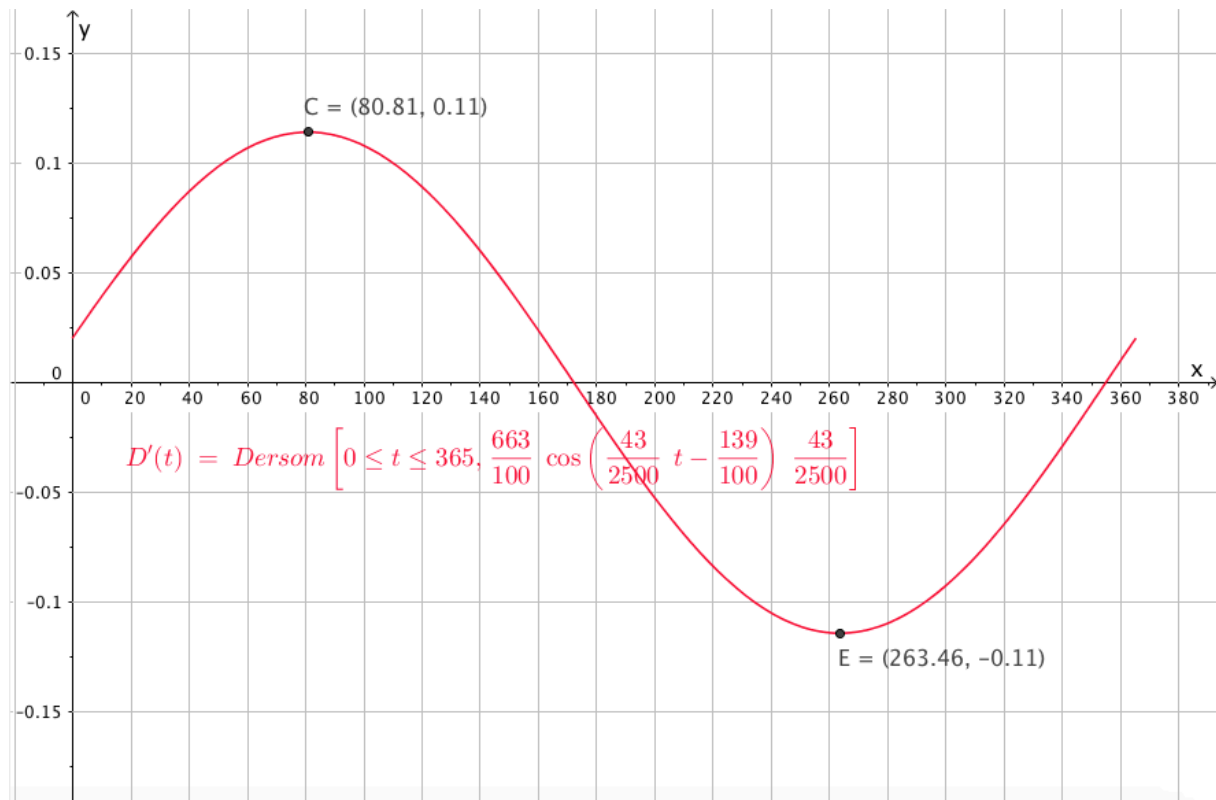
1	$D(t) := \text{Dersom}[0 \leq t \leq 365, 6.63 \sin(0.0172t - 1.39) + 12.5]$
☒	$\rightarrow D(t) := \text{Dersom} \left[0 \leq t \leq 365, \frac{663}{100} \sin \left(\frac{43}{2500} t - \frac{139}{100} \right) + \frac{25}{2} \right]$
2	$D(t) = 14$
☐	NLØS: $\{t = 250.2\}$

Setter $D(t) = 14$ og får $t = 250.2$ (se rad 2).

Det betyr at 250.2 dager etter nyttår vil daglengden i Bergen være 14 timer.

Dvs. på datoen 11. September hvis vi går ut ifra at hver måned har 30 dager i seg.

Oppgave 2d

Derivere funksjon D og får $D'(t)$ ved kommandoen `Derivert[D]`. Deretter bruker jeg kommandoen `Ekstremalpunkt[D', 0, 365]` for å få frem ekstremalpunktene til $D'(t)$, som viser for hvilke x-verdier daglengden vokser raskest. Altså $X=80.81$
Det tilsvarer datoen 21.Mars, hvis vi går ut ifra at hver måned har 30 dager.

Ser på y-verdien som forteller oss hvor fort dagen øker, og ser at daglengden øker med 0.11 timer/dag, altså med omtrent 6.5 min/dag.

Oppgave 3a

1	$f(x) := x^2$ → $f(x) := x^2$
2	$A := (a, f(a))$ → $A := (a, a^2)$
3	$B := (b, f(b))$ → $B := (b, b^2)$
4	$AB(x) := \text{Linje}[A, B]$ → $AB(x) := -a b + a x + b x$
5	$T := \text{IntegralMellom}[AB, f, a, b]$ → $T := \frac{-a^3 + 3 a^2 b - 3 a b^2 + b^3}{6}$
6	T Faktoriser: $-\frac{(a-b)^3}{6}$

Definerer $f(x)$, og punkt A og B. (Se rad 1,2, 3). Deretter definerer jeg linjen gjennom AB (Se rad 4), som en funksjon av $x \rightarrow AB(x)$.

Deretter bruker jeg kommandoen `IntegralMellom[ <Funksjon>, <Funksjon>, <Start>, <Slutt> ]` og setter $x=a$ og $x=b$ som start og slutt verdier. Får da et faktorisert uttrykk for arealet av T uttrykt ved a og b. (se rad 6).

Oppgave 3b

5	$T := \text{IntegralMellom}[AB, f, a, b]$ $\rightarrow T := \frac{-a^3 + 3a^2b - 3ab^2 + b^3}{6}$
6	$C := \text{ByttUt}[(c, f(c)), c, ((a+b)/2)]$ $\rightarrow C := \left(\frac{a+b}{2}, \frac{a^2 + 2ab + b^2}{4} \right)$
7	$AC(x) := \text{Linje}[A, C]$ $\rightarrow AC(x) := -\frac{1}{2}a^2 - \frac{1}{2}ab + \frac{3}{2}ax + \frac{1}{2}bx$
8	$CB(x) := \text{Linje}[C, B]$ $\rightarrow CB(x) := -\frac{1}{2}b^2 - \frac{1}{2}ab + \frac{1}{2}ax + \frac{3}{2}bx$
9	$S_1 := \text{IntegralMellom}[AC, f, a, (a+b)/2]$ $\rightarrow S_1 := \frac{-a^3 + 3a^2b - 3ab^2 + b^3}{48}$
10	$S_2 := \text{IntegralMellom}[CB, f, (a+b)/2, b]$ $\rightarrow S_2 := \frac{-a^3 + 3a^2b - 3ab^2 + b^3}{48}$
11	$S := T - (S_1 + S_2)$ $\rightarrow S := -\frac{1}{8}a^3 + \frac{1}{8}b^3 - \frac{3}{8}ab^2 + \frac{3}{8}a^2b$
12	$(-1)/8a^3 + 1/8b^3 - 3/8ab^2 + 3/8a^2b$ Faktoriser: $-\frac{(a-b)^3}{8}$

Har fra oppgave a) arealet av området T. Definere deretter punktet C. Bruker punktene A, B og C til å definere linjer gjennom henholdsvis AC og CB, og skriver dem som funksjoner av x (se rad 6, 7, 8). Bruker deretter kommando for integralMellom for å regne ut arealet av de 2 områdene (S_1 og S_2) som ikke er felles i området T og S (se rad 9, 10). Altså områdene mellom AC(x) og f, og CB(x) og f.

Har da at $S = T - (S_1 + S_2)$. Altså at arealet av trekant ACB er areal T subtrahert med S_1 og S_2 . (Se rad 11)

Får da at $S = 1/8 * (-(a-b)^3)$. (Se rad 12) Dette kan gjøres om til $S = 1/8 * (b-a)^3$.

Dette er arealet vi skulle vise.

Oppgave 3c

13	Forholdet:=T/S
☐	→ Forholdet := $\frac{4}{3}$

Har definert område T og S fra tidligere oppgaver.

Skriver inn T/S og det gir oss forholdet 3/4.

Oppgave 4b

1	Y(t):=LøsODE[y' = 0.0006 (1200-y),y,t,(0, 1)]
☒	$\approx \mathbf{Y(t) := -1199 e^{-0t} + 1200}$
2	Y(t) = 600
☐	Løs: $\left\{ t = -\frac{5000}{3} \ln\left(\frac{600}{1199}\right) \right\}$
3	{t = (-5000) / 3 ln(600 / 1199)}
☐	$\approx \mathbf{\{t = 1153.86\}}$

Løser differensiallikningen $y' = 0.0006 \cdot (1200 - y)$ med initialbetingelsen (0,1). Får da funksjonen Y(t). Løser likningen $Y(t) = 600$ for å finne tid t når 600 personer (halve bygden) vet om ryktet. Får da at $t = 1152.86$.

Dvs. at etter rundt 1152 dager og 20 timer så vil halve bygda kjenne til ryktet.